

**Извештај
за управување со животната средина
во Макпетрол АД во 2022 година**

Точка	Содржина	Бр.стр.
1	Усогласување со законската регулатива од областа на животната средина во 2022 година во Макпетрол АД	3
1.1	Управување со видови на отпад во Макпетрол АД	7
1.1.1	Управување со комерцијален отпад	7
1.1.2	Управување со опасен отпад	8
1.1.3	Управување со отпадни батерии и акумулатори пуштени на пазарот на РСМ од Центар DELL и Центар HONDA	10
1.1.4	Управување со пакување и отпад од пакување, пуштени на пазарот на РСМ	11
1.1.5	Управување со отпадна електрична и електронска опрема	12
1.1.6	Управување со отпадни масла од Центар HONDA	13
1.1.7	Управување со отпадни акумулатори	13
1.1.8	Управување со отпадно железо, отпаден месинг и отпаден алуминиум	14
1.1.9	Управување со искористени гуми од возила	14
1.1.10	Управување со искористени тонери	14
1.1.11	Компании со кои Макпетрол АД соработува во управување со отпадот кој го создава	15
1.2	Извештаи за Управување со отпад во согласност со законската регулатива на РСМ	16
1.2.1	Консолидиран извештај за отпад за 2022 година	16
1.2.2	Извештај за спроведени Програми за управување со отпад во 2022 година	16
1.3	Извештаи за Управување со животна средина во согласност со законската регулатива на РСМ	16
1.3.1	Известувања за Фабриката за Биодизел	16
1.3.2	Изработка на дневници за емисии во амбиентен воздух	16
1.3.3	Изработка на катастар на загадувачи на животната средина	16
1.4	Исполнување на барањата кои произлегуваат од областа на животната средина, согласно законската регулатива за мерење на:	17
	Емисии во вода	17
	Емисии во почва	18
	Бучава	18
	Емисии во воздух	19
1.5	Трошоци за управување со животната средина	21
2	Реализација на еколошките цели со програмите за управување со аспектите на животната средина во Дирекција за малопродажба, Дирекција за големопродажба, Дирекцијата за стандардизација, квалитет и екологија (Фабрика за производство на Биодизел-FAME), Дирекцијата за одржување и Користење на ресурси во Макпетрол АД	22
3	Користење на ресурси во Макпетрол АД	25
3.1	Потрошувачка на електрична енергија (kWh)	25
3.2	Потрошувачка на вода во м ³	27
3.3	Користење на хартија за копирање и печатење	29
3.4	Искористени тонери	30
	Вкупен преглед за Реализација на еколошките цели со програмите за управување со аспектите на животната средина и Користење на ресурси во Макпетрол АД	31

1. Усогласување со законската регулатива од областа на животната средина во 2022 година во Макпетрол АД

Макпетрол АД е компанија која како правно лице, со нејзиниот предмет на работа и делување е вклучена во сите области на животната средина. Во 2022 година, континуирано се следеше законската регулатива на РСМ од областа на животната средина.

Деталната следливост на законската регулатива на ИМС е евидентирана во ПР.01.102 Процедура за следење на законската регулатива за аспектите на животната средина и за безбедноста и здравјето на вработените при работа, т.е. во ОБ.01.123/11 Регистар на закони за аспектите на животната средина и на закони за безбедноста и здравјето на вработените при работа.

- Во 2022 година од областа на животната средина, донесени се следните регулативи:

✚ Дополнување на законот за животна средина, Сл.В. на РСМ бр.171/22, само во член 20 која измена не влијае на работењето во Макпетрол АД;

✚ Закон за инспекциски надзор во животната средина, Сл.В. на РСМ бр.99/22 Законот за инспекциски надзор во животната средина, се уредуваат планирањето и спроведувањето на инспекцискиот надзор во животната средина, начелата, организацијата, прават и обврските на инспекторите, актите за инспекциски надзор во животната средина, воспоставување на информацискиот систем за инспекциски надзор во животната средина, како и остварување на соработка во инспекцискиот надзор во областа на животната средина. Во прилог ги издвојуваме најважните одредби, кои би можеле да се однесуваат на работењето на Макпетрол АД:

Спроведувањето на Инспекцискиот надзор во животната средина, глава VI, член 21 до член 29.

Видови на инспекциски надзор во животната средина, член 21

- Редовен инспекциски надзор,
- Вонреден инспекциски надзор,
- Контролен инспекциски надзор.

Право на пристап и собирање и обезбедување на докази, член 25 и 27

При вршење на инспекцискиот надзор, инспекторите има право на пристап на објектот кој е под инспекција, во секое време, со или без претходна најава. Инспекторите имаат право да го запечатат просторот или предметите во временски период потребен за обезбедување на соодветни докази. Собирањето на докази е детално објаснето во член 27 од законот.

Земање примероци за анализа, член 26

При водење на инспекциска постапка, инспекторот во случај на итна и неодољна ситуација, а заради идентификација на изворите и обемот на загадувањето, може да земе примероци за анализа од вода, воздух и почва, супстанции и материји кои се испуштаат во животната средина, суровини, отпадни материји, производи и друго. За вршење на лабораториски анализи од областа на животната средина, инспекторот

ангажира субјект кој поседува соодветна акредитација согласно прописите за акредитација и посебните закони.

Одземање предмети, член 28

Инспекторот може привремено да одземе документи или други предмети од жива и нежива природа доколку смета дека истите се неопходни и можат да послужат како доказен материјал во прекршочна или во кривична постапка или доколку е потребно да се спречи некоја потешка последица врз здравјето на луѓето.

Акти за инспекциски надзор во животната средина, глава VII, член 30 до член 37.

Инспекциски акти, член 30

Записник од извршен инспекциски надзор, член 31

За спроведениот инспекциски надзор инспекторот составува писмен записник на местото на вршење на инспекциски надзор согласно со членот 82 од Законот за инспекциски надзор. Во записникот се забележува утврдената фактичка состојба со детален опис, констатираните и утврдените неправилности и недостатоци, забелешки, изјави од присутните лица и други релевантни факти и околности. Кон записникот, се приложуваат документи, акти, фото-документација, направена на самото место, извештаи и друго доколку инспекторот смета дека се релевантни за утврдување на фактичката состојба.

Записникот го потпишува инспекторот и субјектот на надзорот и еден примерок му се предава на субјектот на надзорот. Во случај кога инспекцискиот надзор се врши без присуство на претставник на субјектот, записникот се доставува до субјектот на надзорот по пошта. Доколку во рок од осум дена на приемот на записникот, субјектот на надзорот не се произнесе за записникот или не го врати потпишан, се смета дека е согласен со неговата содржина. Врз основа на обемот на записникот, членот продолжува со став 7, став 8 и став 9.

Доколку при вршење на инспекциски надзор не се утврдени неправилности, или неправилностите се отстранети во текот на инспекцискиот надзор или во рокот утврден со решението, инспекторот ја запира постапката со констатација во записникот.

Опомена, член 32

При вршење инспекциски надзор доколку инспекторот констатира неправилност од помал обем која како таква е пропишана во прописите од областа на животната средина, со решение изрекува мерка опомена, во кое е определен рокот во кој треба да се отстранат недостатоците и неправилностите од член 31.

Доколку инспекторот утврди дека субјектот не постапил во дадениот рок, со решение се изрекува друга инспекциска мерка согласно со член 33.

Решение, член 33

Ако при вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторот утврди дека субјектот на надзорот не се придржува кон прописите од областа на животната средина, дадените стандарди и други акти со кои се регулира активноста/дејноста, инспекторот со решение изрекува инспекциска мерка со која дава:

-задолжување/наредба за отстранување на неправилностите и штетните последици кои настанале со загадување или деградација на животната средина и природата и доведување на животната средина во претходна состојба,

-забрана која може да се однесува на целокупната работа на субјектот, на дел од инсталацијата, на употребата на технологијата, технолошката линија на производи, полупроизводи, суровини, опрема, апарати и уреди кои имаат штетно дејство и кои не ги исполнуваат пропишаните услови,

-ограничување на употребата на технологијата, технолошката линија на производи, полупроизводи, суровини, опрема, апарати и уреди кои имаат штетно дејство и кои не ги исполнуваат пропишаните услови или ограничување на обемот на активноста/дејноста кои предизвикуваат штетни влијанија врз животната средина, кое се однесува на конкретен период во денот или друг временски период во кој се врши активноста/дејноста што предизвикува штетни последици врз животната средина,

-задолжување за преземање на превентивни мерки,

-други мерки определни со посебните прописи од областа на животната средина.

Во решението се определува рокот за реализација на инспекциските мерки, за отстранување на неправилностите и штетните последици.

Рокот за реализација на инспекциските мерки, за отстранување на неправилностите и штетните последици, не може да изнесува повеќе од 120 дена.

Доколу субјектот на надзорот не постапи согласно со решението на инспекторот и не ги отстрани причините за настанатата состојба утврдени со решението, инспекторот поднесува барање за поведување на прекршочна, односно кривична постапка.

Ако при вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторот утврди дека субјектот на надзорот не се придржува кон законските и другите прописи, техничките прописи, стандарди и други општи акти и покрај определувањето на рокот во решението во кој неправилностите треба да се отстранат, инспекторот може да поднесе барање за поведување прекршочна, односно кривична постапка пред надлежен орган.

Во случај кога ќе се утврди постоење на непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето, инспекторот може да даде и усно решение за итно и неодложно отстранување на утврдените недостатоци, кои ги констатирал при увидот со записник. Инспекторот донесува писмено решение во рок од 8 дена, од денот на донесувањето на усното решение.

Ако констатираните неправилности претставуваат опасност за животната средина, животот и здравјето на луѓето, инспекторот може веднаш да даде усно решение, со кое го забранува вршењето на дејноста и/или активностите, како и да забрани употреба на средствата и опремата за вршење на дејноста и/или активноста. Инспекторот донесува писмено решение во рок од 8 дена, од денот на донесувањето на усното решение.

Против решението на инспекторот, може да се изјави жалба во согласно со членот 84 од Законот за инспекциски надзор.

Извештај од извршен инспекциски надзор за дејности и активности кои имаат значително влијание врз медиумите и областите на животната средина, член 37, одредбите од овој член ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2024 година.

Информациони систем за инспекциски надзор во животната средина, глава VIII, член 38 до член 39.

Државен инспекторат за животна средина, web адреса
http://www.sei.gov.mk/index_mk.asp

Државниот инспекторат за животна средина воспоставува и води електронска база на податоци за инспекциски надзор во животната средина.

Базата на податоци е во процес на изработка/дополнување со податоци и е поставена на web адреса:

<https://sei.flexivue.org/>

Законот за инспекциски надзор во животната средина, Сл.В. 99/22, од 21.04.22, влегува во сила осмиот ден од денот на објавување во Сл.В. на РСМ.

Подзаконските прописи за спорведување на овој закон ќе се донесат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

- **Предлог закони во 2022 година**

- Закон за контрола на индустриски емисии;

- **Инспекциски надзор во животната средина на објетите на Макпетрол АД**

Редовен инспекциски надзор:

Во Кавадарци на б.с. 083 и 038, во Записниците не беа утврдени неправилности во работењето.

Редовен инспекциски надзор:

Во Тетово на б.с. 010 и 088, во Записниците не беа утврдени неправилности во работењето.

Редовен инспекциски надзор:

Во Велес, Градско на б.с. 036, во Записникот не беа утврдени неправилности во работењето.

Вонреден инспекциски надзор:

Во Фабрика за производство на Биодизел, во склоп на Склад Илинден во Записникот се предложени преземање на мерки за анализа на отпадна вода – санитарна вода која заедно со опадната вода која поминува низ пречистиелна станица се испушта во каналот под мостот. Анализите беа веднаш реализирани и вредностите на параметрите беа во ГВЕ.

1.1 Управување со видови на отпад во Макпетрол АД

Еколошката свесност на Макпетрол АД е активна на повеќе полиња, а отпадот како еден од суштинските проблеми и загадувач на животната средина е во фокусот на нашиот интерес. Имајќи ја во предвид заштитата на животната средина и одговорниот однос кон околината во која живееме и во која работиме, во текот на 2022 година континуирано се спроведуваше селектирање и управување на сите видови на отпад, со што правиме уште еден чекор кон заштитата на средина, а воедно му даваме нова корисна вредност на самиот отпад.

1.1.1 Управување со комерцијален отпад

- Согласно Законот за Управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, на објектите и деловните згради на Макпетрол АД одредено е место за садови/контејнери за собирање на комерцијален отпад. Комерцијалниот отпад не се меша со опасниот отпад. Капаците на садовите за отпад се со соодветна боја и се соодветно обележани. Отпадот во садовите се селектира на следниов начин:
 - Хартија и картон-Сина боја/Бела боја;
 - Амбалажа-Жолта боја;
 - Измешан комунален отпад-Зелена боја.
- Фреквенцијата на превземање на отпадот се врши од страна на компанијата ЈКП со која Макпетрол АД има склучено договор. Превземањето на отпадот исто така се врши и на неконтролиран начин, од страна на неформални собирачи.

Табела бр.1 Количина на предаден комерцијален отпад

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предаден отпад			
		2021 година		2022 година	
		во m ³	во t	во m ³	во t
Измешан комунален отпад	200301	≈ 10000		≈ 8000	
Хартија и картон	200101	≈400	≈4	≈400	≈3
Пластика	200139	≈50	≈1.725	≈50	≈1

- Во Деловните згради на Макпетрол АД се поставени посебни канти за собирање на отпад од хартија (бела боја) и отпад од пластика (жолта боја). Фреквенцијата на превземање на отпадот е по потреба од страна на компаниите со кои Макпетрол АД има склучено договор.

1.1.2. Управување со опасен отпад

- Опасниот отпад, т.е. остатокот од талогот на горивото од бензинска станица/склад на МП, кој не може да се користи како збогатувач на калоричната вредност на други видови цврсти горива и течни горива, од бензинска станица/склад, соодветно се собира во посебни садови (буре, контејнер) и привремено се чува во Склад Илинден, на собирно место до негово превземање од страна на овластена компанија, проследено со соодветна документација.
- Цврстиот и течен опасен отпад од лабораторијата за анализа на нафтени деривати и биодизел, привремено се чува во Склад Илинден, на собирно место до негово превземање од страна на овластена компанија, проследено со соодветна документација.
- Согласно Законот за Управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21 Макпетрол АД има договор за собирање и транспортирање на опасен отпад со Друштво за заштита на животната средина која управува со опасен отпад ДЗЖ “Еко-Тeам ДОО Скопје”, со добиена дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр.11-3549/2.

Табела бр.2 Количина на предаден опасен отпад

Вид на опасен отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предаден отпад во тони (t)	
		2021 година	2022 година
Отпад од течни горива (бензин)	13 07 03*	1.345	2.46
Отпад од течни горива (дизел)	13 07 01*	2.157	5.8
Пакување што содржи остатоци или е загадено со опасни супстанции (шишиња и вреќи)	15 01 10*	0.62	0.52
Мешан органски отпад	13 07 03*	0.366	0.978
Мил од одвојувач масло вода од сепаратори на б.с.	13 08 99*	/	1.023
Мил од дно на цистерни	05 01 03*	/	0.206

Слика 1 и 2 Превземање на опасен отпад од Склад Илинден

1.1.3 Управување со отпадни батерии и акумулатори пуштени на пазарот на РСМ од Центар DELL и од Центар HONDA

- Согласно Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори Сл. Весник на РСМ бр.176/21, Макпетрол АД склучи договор со “Нула Отпад ДОО Скопје”, со добиена дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр.11-8349/3 за превземање на обврски за постапување со отпад од батерии и акумулатори и отпад од електрична и електронска опрема кои се пуштени на пазарот на РСМ.
- Месечно се води евиденција и истата се доставува до овластената компанија за управување со батерии и акумулатори.

Табела бр.3 Количина на отпад од отпадни батерии и акумулатори, од Центар DELL и од Центар HONDA, пуштени на пазарот на РСМ

Вид на отпад	Количина од отпадни батерии и акумулатори пуштени на пазар во килограми (kg)	
	2021 година	2022 година
Од преносни компјутери литиум јонски, 3 ќелиски	354	318
Од преносни компјутери литиум јонски, 4 ќелиски		
Од преносни компјутери литиум јонски, 6 ќелиски		
Од преносни компјутери литиум јонски, 9 ќелиски		
Автомобилски оловни, 38 Ah	10	6
Автомобилски оловни, 45 Ah		
За моторцикли литиумски, 2 Ah		
За моторцикли оловни, 2,3 Ah		

- Согласно Законот за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори Сл. Весник на РСМ бр.176/21, на бензинските станици: 001 Индустриска, 002 Партизанска, 004 Козле, 008 Визбегово, 012 Дебарца, 031 Виница, 053 Лисиче, 046 Гевгелија, 088 Тетово, 094 Прилеп, 153 Ново лисиче, 199 Велес како и во Деловната зграда на Макпетрол АД во Центар и Маџари-Скопје, поставени се посебни садови за собирање на отпадни батерии.

1.1.4 Управување со пакување и отпад од пакување, пуштени на пазарот на РСМ

- Согласно Законот за Управување со пакување и отпад од пакување, Сл. Весник на РСМ 215/21, производителите и трговците имаат обврска да водат грижа за амбалажата на производите кои ги пуштаат на пазарот во РСМ. Со цел исполнување на оваа обврска Макпетрол АД, има склучено договор со “Пакомак ДОО-Скопје”, со добиена дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање со бр.11-446/2 за управување со пакување и отпад од пакување.
- Месечно се доставува евиденција до овластената компанија за управување со отпад од пакување.

Табела бр.4 Количина на отпад од пакување, пуштена на пазарот на РСМ

Отпад од пакување од: Crystal Car, Lubex, Antifrizz, Valvoline, Дестилирана вода, Центар DELL	Вид на отпад	Количина на отпад од пакување пуштен на пазар во килограми (kg)	
		2021 година	2022 година
	Пластика	11586	23.587
	Хартија	16745	45.372
	Композитни материјали	148	311.72

1.1.5 Управување со отпадна електрична и електронска опрема

I

- Отпадната електрична и електронска опрема (отпадни компјутери, принтери, тонери, неонски светилки и сл.), кои произлегуваат од тековното работење, а кои се расходуваани од страна на пописната комисија од Одделението за пописи, привремено се собираат и чуваат во Главната деловна зграда на Макпетрол АД во Скопје, до нејзино превземање од страна на овластена компанија и проследено со соодветна документација.
- Согласно Законот за управување со електричната и електронската опрема и отпадна електрична и електронска опрема Сл. Весник на РСМ бр. 176/21, отпадот се предава Еко Циркон Доо Скопје.

Табела бр.5 Количина на отпадна електрична и електронска опрема

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предаден отпад тони (t)	
		2021 година	2022 година
Отпадна електрична и електронска опрема	20 01 36	1.772	0.0116
Компоненти извадени од отфрлена опрема	16 02 16	/	0.7455

II

- Согласно Законот за управување со електричната и електронската опрема и отпадна електрична и електронска опрема Сл. Весник на РСМ бр. 176/21, за пуштена на пазар во РСМ од Центар DELL и Дирекцијата за ИТ за фискалните апарати, Макпетрол АД склучи договор со “Нула Отпад ДОО Скопје” за превземање на обврски за постапување со електрична и електронска опрема со бр.11-8349/3 на дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање.
- Месечна евиденција се доставува до овластената компанија за управување со овој вид на отпад. Од 2022 година, електричната и електронската опрема е групирана во категории на вид на отпад пуштен на пазар на РСМ.

Табела бр.6 Количина на отпад од електрична и електронска опрема, од Центар DELL, пуштени на пазарот на РСМ

Вид на отпад по категории	Количина од електрична и електронска опрема пуштен на пазар во килограми (kg)
	2022 година
Голема опрема	2675
Екрани, монитори и опрема која има екрани со површина поголема од 100 см ²	10280
Мала информатичко-комуникациска технологија и телекомуникациска опрема	2938

1.1.6 Управување со отпадни масла од Центар HONDA и тековното работење во Макпетрол АД

- Количествата на отпадните масла од Центарот HONDA и од тековното работење во Макпетрол АД, се чуваат на обележано место и во соодветни садови, се до нивно превземање од страна на овластена компанија, со која Макпетрол АД има склучено договор, проследено со соодветна документација.
- Согласно Законот за Управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, Макпетрол АД склучи договор за собирање и транспортирање на отпадни масла со Ауто-Хаус Заковски Дооел, со број на дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање 11-4061/1.

Табела бр.6 Количина на предадени отпадни масла

Вид на опасен отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадени отпадни масла во тони (t)	
		2021 година	2022 година
Синтетски моторни и тр. Масла и масла за подмачкување	13 02 05*	3.58	2.5
Хидраулично масло	13 01 10*	/	0.206

1.1.7 Управување со отпадни акумулатори

- Во согласност со Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, како и Листата на видови отпад Сл. Весник на РСМ бр.100/05, предадени се отпадни акумулатори, кои произлегуваат од тековното работење во Макпетрол АД на овластена компанија за управување Еко Циркон Доо Скопје.

Табела бр.7 Управување со отпадни акумулатори

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадени отпадни акумулатори во тони (т)	
		2021 година	2022 година
Отпадни акумулатори	16 01 01*	0.129	0.13
Отпадни батерии и акумулатори	20 01 34	/	0.056

1.1.8 Управување со отпадно железо, отпаден месинг и отпаден алуминиум

- Во согласност со Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, како и Листата на видови отпад Сл. Весник на РСМ бр.100/05, отпадното железо, отпадниот месинг, отпадниот алуминиум е предадено на овластена компанија за управување со секундарни сировни: Еко Циркон Доо Скопје.

Табела бр. 8 Количина на предадено отпадно железо, отпаден месинг и отпаден алуминиум

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадени отпадно железо, отпаден месинг, отпаден алуминиум во тони (т)	
		2021 година	2022 година
Отпадно железо	17 04 05	44.76	191.236
Отпаден месинг	17 04 01	0.144	11.608
Отпаден алуминиум	17 04 01	0.44	0.13

1.1.9 Управување со искористени гуми од возила

- Во согласност со Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, како и Листата на видови отпад Сл. Весник на РСМ бр.100/05 искористените гуми од возила се предадени на овластена компанија за управување со секундарни сировни: Отпад Дине Доел.

Табела бр. 9 Количина на предадени искористени гуми од возила

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на предадени искористени гуми од возила тони (т)	
		2021 година	2022 година
Искористените гуми од возила	16 01 03	/	2.1

1.1.10 Управување со искористени тонери

- Во согласност со Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, како и Листата на видови отпад Сл. Весник на РСМ бр.100/05, искористените тонери се предадени на овластена компанија за рециклирање и нивна повторна употреба преку полнење:Стрит Компани Доел подружница-Скопје.

Табела бр. 9 Количина на предадени тонери за рециклирање

Вид на отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на искористени тонери (по број на парче)
		За 2021 и 2022 година
Искористени тонери	08 03 18	323

1.1.11 Компании со кои Макпетрол АД соработува во управување со отпадот кој го создава

Управување со отпад во Макпетрол АД		
Бр.	Вид на отпад	Компанија со која Макпетрол АД има склучено договор или соработува со решение број на Дозвола од МЖСПП
1.	Отпадна пластика	ПАКОМАК ДОО СКОПЈЕ Дозвола бр. 11-446/2
2.	Отпадна хартија	Еко Стар рециклажа, ЈКП
3.	Измешан комунален отпад	ЈКП
4.	Отпадна (стара и неисправна) електронска и електрична опрема Отпаден текстил	Друштво за услуги и трговија Ф-ГРУПАЦИЈА ДОО Дозвола бр.11—6462/2
5.	Отпад од батерии и акумулатори пуштени на пазар во РСМ	Друштво за управување со отпад-НУЛА ОТПАД ДОО Скопје Дозвола бр.11—8349/3 (колективен постапувач)
6.	Електричната и електронската опрема пуштена на пазар во РСМ	Друштво за управување со отпад-НУЛА ОТПАД ДОО Скопје Дозвола бр.11—8349/3 (колективен постапувач)
7.	Управување со отпад од пакување пуштено на пазар во РСМ	ПАКОМАК ДОО СКОПЈЕ Дозвола бр. 11-446/2 (колективен постапувач)
8.	Опасен отпад (отпаден талог од дизел гориво, бензини, киселини, цврст отпад, отпадно масло, тиња, мил од одвојувач масло вода од сепаратор) Апсорбенци и филтерски материјали	Друштво за Заштита на животна средина, ЕКО-ТЕАМ Дозвола бр. 11-3549/2
9.	Отпадни масла	Ауто-Хаус Заковски Дооел Дозвола бр. 11-4061/1
10.	Отпадно железо, месинг и алуминиум Отпадна гума Отпадни батерии и акумулатори Отпаден текстил	Еко Цикрон ДОО УП1-23- 708/2017 и останати компании по потреба (Ф-Групација дооел ЕЕ рециклажа, Отпад Дооел итн)
11.	Отпадни тонер касети	Стрит Компани Дооел подружница-Скопје
12.	Масло и маст за јадење	Суниленс ДООЕЛ Скопје Дозвола бр. 11-4940/1
13.	Искористените гуми од возила	Отпад Дине Дооел

1.2 Извештаи за Управување со отпад во согласност со законската регулатива на РСМ

1.2.1 Консолидиран извештај за отпад за 2022 година

Во согласност Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21, изработен и доставен е Консолидиран извештај за 2022 година за постапување со комерцијален и опасен отпад во Макпетрол АД до Министерството за животна средина и просторно планирање.

1.2.2 Извештај за спроведени програми за управување со отпад во 2022 година од Програмата за управување со отпад

Во согласност Законот за управување со отпад Сл. Весник на РСМ бр.216/21 изработен е Извештај за спроведени програми за управување со отпад во 2022 година во Макпетрол АД и истиот е доставен до Министерството за животна средина и просторно планирање.

1.3 Извештаи за Управување со животна средина во согласност со законската регулатива на РСМ

1.3.1 Во согласност со барањата на А-интегрираната еколошка дозвола на Фабриката за производство на Биодизел со број бр. УП 1-11/3 бр.281/2018 од 21.06.2019 година, издадена од Министерството за животна средина и просторно планирање, доставување на Известување за годишен извештај и месечни известување за функционалноста на Фабриката.

1.3.2 Во согласност со Законот за квалитет на амбиентниот воздух – пречистен текст (Сл. Весник на РСМ бр. 100/2012), член 45 и Правилникот за формата и содржината на обрасците на доставување на податоците од емисиите во амбиентниот воздух од стационарни извори, начинот и временскиот период на доставување согласно капацитетот на инсталацијата, содржината и начинот на водење на Дневникот на емисии во амбиентниот воздух (Сл. Весник на РСМ бр. 79/2011), член 3, став 2 и 5, инсталациите кои поседуваат интегрирана еколошка дозвола и за останатите стационарни извори (котлари), пополнети се и доставени Дневници на емисии во амбиентниот воздух од сите стационарни извори на Макпетрол АД., до Министерството за животна средина и просторнопланирање.

1.3.3 Во согласност со Законот за животна средина Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, а по барање на Технолаб, кои се овластени од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање, за одржување на Катастар на загадувачи на животната средина, изработен е и доставен Катастар на загадувачи на животната за бензинските станици на подрачјата во: Кичево, Кочани, Штип, Кавадарци, Прилеп, Гевгелија, Демир Капија, Гази Баба.

1.4 Исполнување на барањата кои произлегуваат од областа на животната средина, согласно законската регулатива за емисии во вода, почва, бучава и воздух

Емисии во вода

Ред. Број	Локација	Законска регулатива	Мерно место	Париметар што се испитува	Фреквенција на мерење	Вид на Извештај што се доставува	Институција на која се доставува
1	ТНГ Миладиновци	Правилник за условите и граничните вредности на емисија за испуштање на отпадните води по нивното прочистување, начинот на нивното пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштитените зони Сл.В. на РСМ 81/11	-Пречисителна станица	рН, суспендирани материји, БПК и ХПК	1 годишно	Извештај од мониторинг	МЖСПП
2	Склад Илинден	Закон за животна средина, Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, глава V-Мониторинг во животна средина Правилник за условите и граничните вредности на емисија за испуштање на отпадните води по нивното прочистување, начинот на нивното пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштитените зони Сл.В. на РСМ 81/11	-Сепаратор -Пречисителна станица/сепаратор	рН, суспендирани материји, БПК и ХПК, масти и масла	1 годишно и по потреба-барање од страна на инспекциски надзор	Извештај од мониторинг	МЖСПП
3	Одделение за преглед и сервисирање на плински боци и ПП апарати во склад Лисиче	Правилник за условите и граничните вредности на емисија за испуштање на отпадните води по нивното прочистување, начинот на нивното пресметување, имајќи ги во предвид посебните барања за заштитените зони Сл.В. на РСМ 81/11	-Сепаратор	рН, суспендирани материји, БПК и ХПК, масти и масла	По потреба, контролни проверки. Во 2022г. е правено контролно мерење	Извештај од мониторинг	МЖСПП

Емисии во почва

Ред. Број	Локација	Законска регулатива	Мерно место	Париметар што се испитува	Фреквенција на мерење	Вид на Извештај што се доставува	Институција на која се доставува
1	Авиосервис Петровец	Закон за животна средина, Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, глава V-Мониторинг во животна средина	Мерно место 1-околина на Склад на МП, во рамките на Аредромот во Петровец, Скопје	рН, вкупен азот, вкупен фосфор, масти и масла	1 годишно	Извештај од мониторинг <i>*За резултати за извештајот користен е холандски стандард и канадска регулатива</i>	-МЖСПП, -ТАУ

Бучава

Ред. Број	Локација	Законска регулатива	Мерно место	Париметар што се испитува	Фреквенција на мерење	Вид на Извештај што се доставува	Институција на која се доставува
1	Деловна зграда на Макпетрол АД Центар, Скопје	-Закон за животна средина, Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, глава V-Мониторинг во животна средина, -Правилник за гранични вредности на ниво на бучава во жив.сред., Сл.В. на РСМ 147/2008	Деловна зграда на МП	Ld/aeq (dB), Lamax (dB)	1 годишно	Извештај од мониторинг	-МЖСПП, ДИЖС

Емисии во воздух

Ред. Број	Локација	Законска регулатива	Број на ложишта	Параметар што се испитува	Фреквенција на мерење	Вид на Извештај што се доставува	Институција на која се доставува
1	Фабрика за Биодизел	-Закон за животна средина, Сл.В. на РСМ бр.53/05, со измените, -Закон за квалитет на амбиентен воздух сл.в.67/04, со измените -Правилник за формата и содржин. На обрасците на доставување.. Сл.В. на РСМ 79/11 Правилник за ГВЕ Сл.В. на РСМ бр.223/ 2019 и Сл.В.на РСМ бр.141/10	2 (1 Екстра лесно + 1* глицерин) *Котелот на глицерин се контролира кога фабриката работи	Брзина, проток, Нох, CO, CO2, O2, SO2, чаден број	1 годишно *Квартално доколку фабриката работи континуирано 3 месеци	Дневник за емисии на амбиентен воздух од стационарни извори * Извештаи согласно барања од А-интегрирана дозвола доколку фабриката работи	МЖСПП-Македонски информативен центар за животна средина и ДИЖС
2	Дирекција за Одржување		3		1 годишно	Дневник за емисии на амбиентен воздух од стационарни извори	
4	Склад Илинден		1				
5	Управна зграда		3				

Параметрите од сите извршени мерења, се во рамките на ГВЕ (гранични вредности на емисии), согласно законската регулатива на РСМ.

Тестирање на штетни материи во воздухот и тестирање на нивото на бучава во животната средина од котларницата за загревање на управната зграда на Макпетрол АД

Слика бр.3 и бр.4

Земање примероци на отпадна вода во Склад Илинден

Слика бр.5

1.5 Трошоци за управување со животната средина

За реализација на преземните активности за заштита на животната средина во 2022 година, кои се одвиваа преку селекција и управување на комерцијалниот и опасниот отпад, управување со отпадот од пакување, мерења на емисии во воздух, вода, почва, како и за едукација на вработените, потрошени се повеќе од 2.000.000 денари.

Трошоци за заштита на животна средина во 2022 година изразено во денари

Компании	денари
Пакомак ДОО	
Нула Отпад ДОО	
Еко Теам ДОО	
Технолаб ДОО	
Фармахем Дооел	
Стопанска комора на СМ	
Концепт Едукација Дооел Скопје	
Вкупно	2.067.864

2. Реализација на еколошките цели со програмите за управување со аспектите на животната средина во Дирекцијата за малопродажба, Дирекцијата за големопродажба, Дирекцијата за стандардизација, квалитет и екологија (Фабрика за производство на Биодизел-FAME), Дирекција за одржување и Користење на ресурси во Макпетрол АД

Програма број 1, 4, 5, 10, 15 -Да се одржуваат редовни обуки за заштита од пожари, периодични проверки на знаењето и тактично показни вежби и да се вршат функционални проби на стабилни системи за заштита од пожари (Гаснење и Ладење).

Дирекцијата за големопродажба - Сектор за безбедност во делот на заштитата од пожари и експлозии во текот на 2022 година, изврши

1. Обука за работа на складирање и дејства сврзани со складирањето запаливи течности и гасови на: **161** новопримени работници;
2. Обука за работа на товарење или истовар или други постапки во врска со товарењето или истоварот (наточување, претовар, преточување, источување, чување) на опасни материји на **161** новопримени работници.
3. Функционални проби на стабилните системи за заштита од пожари (гаснење и ладење) во следниве објекти.

Бр.	Објект	Дата (пролет)	Дата (есен)
1.	Склад за запаливи течности „Илинден“ - Скопје	05.05.2022	07.10.2022
2.	Полнилница за ТНГ „Миладиновци“ - Скопје	27.04.2022	19.10.2022
3.	Склад за ТНГ „Гостивар“ - Гостивар	22.06.2022	01.11.2022

Тактичко - показните вежби за гаснење пожари и проверка на знаењето за вработените во организационите единици на Макпетрол АД – Скопје, коишто беа планирани со Планот за обуки на Секторот за безбедност за 2022 година не се спроведоа, поради вирусот Ковид 19 односно забраната за собирање во групи (групирање) на повеќе лица.

Тактичко - показните вежби за гаснење пожари со вработените во организационите единици ќе се спроведат во текот на април, мај и јуни 2023 година.

Програма број 2 и 6 – Чистење на резервоарите и евиденција на количините за создаден/предаден отпад

Од чистење на резервоарите во складовите и бензинските станици на Макпетрол АД, собрана е количина на опасен отпад (горива), кој се складира во буриња “Собирно место” во Склад Илинден. Во табела 8, прилог на предаени количини на отпад од течни горива.

Табела бр. 8 Количина на опасен отпад (горива)

Вид на опасен отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на отпад во тони (t)	
		2021 година	2022 година
Отпад од течни горива (бензин и дизел)	130701* 130703*	3,5	8,26

Во 2022 година редовно се пополнуваа дневниците за количините на создаден и предаден отпад на бензинските станици и складови на Макпетрол АД.

Програма број 3 Чистење и отстранување на отпадот од сепараторите

На бензинските станици на Макпетрол АД за заштита на системот за одведување на отпадните води, вградени се два типа на сепаратори и тоа:

- пластични сепаратори со соодветна опрема и
- бетонски сепаратори со дополнително вградени филтри. Со вградувањето на филтрите (коалесцентни вентили) во целост е изедначена функцијата на бетонската шахта со пластичниот сепаратор.

Чистењето на сепараторите и отстранување на отпадот (мил од одвојувач масло/вода), на бензинските на Макпетрол АД се врши на 2 години или по потреба во зависност од собраните количини, и соодветно се предава на овластена компанија за превземање, ЕКО-TEAM, Скопје.

Табела бр. Количина на отпадот од сепараторите

Вид на опасен отпад	Шифра од Листа на видови отпад	Количина на отпад во тони (t)	
		2021 година	2022 година
Мил од одвојувач масло вода од сепаратори на б.с.	13 08 99*	/	1.023

Програма број 7 Контрола на квалитет на отпадна вода во пречистителна станица ТНГ Миладиновци – Одржување на пречистителната станица и контрола на квалитет на отпадна вода, спроведена од страна на Флуид проект, компанија со која Макпетрол АД има склучено договор.

Програма број 8 Управување со отпад од пластика во ТНГ Миладиновци- евиденција на количините за отпад од пакување и доставување на извештаите до овластена компанија Пакомак.

Програма број 9 и 16 – Управување со отпад од метал во ТНГ Миладиновци и Одд. за преглед и сервисирање на ППА. Предаден отпад од метал и месинг од ТНГ боци и ППА на соодветна овластена компанија.

Програма број 11 – Мониторинг на квалитет на воздух во Фабрика за производство на биодизел-FAME.

Програма број 12 и 13 – Управување со течен и цврст отпад од Фабрика за производство на биодизел-FAME и Лабораторија. Предаден е отпад на овластена компанија за превземање на опасен отпад

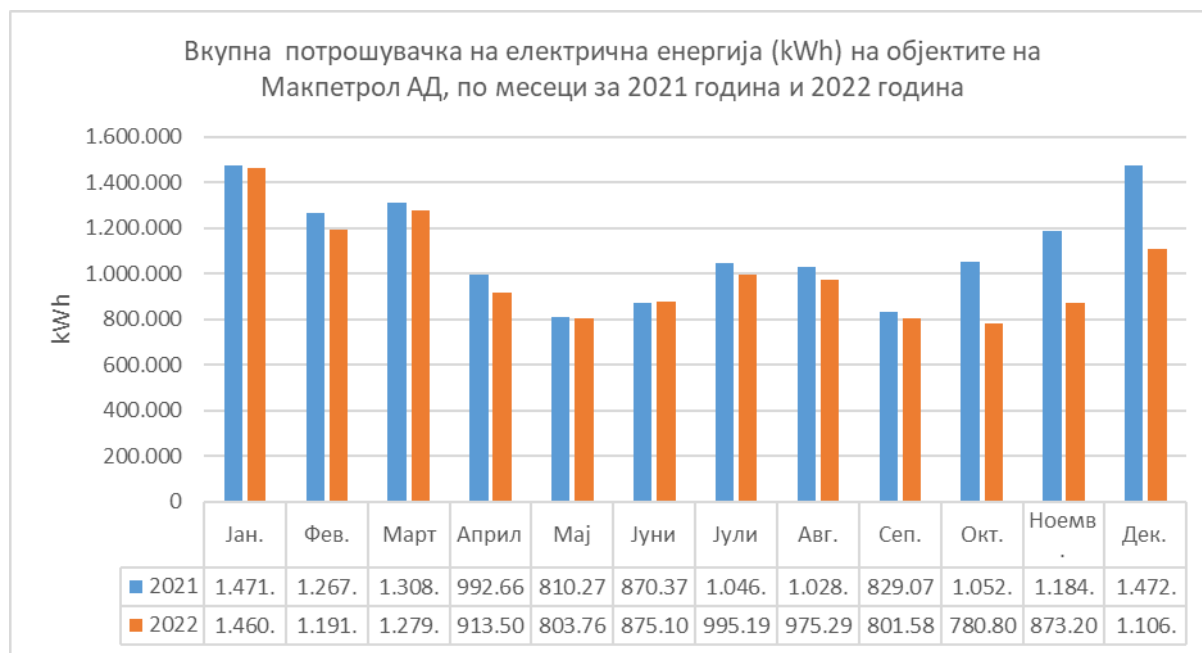
Програма број 14 – Мониторинг на бучава во Фабрика за производство на биодизел-FAME.

3. Користење на ресурси во Макпетрол АД

3.1 Потрошувачка на електрична енергија, Програма 17

Графикон 1

Вкупна потрошувачка на електрична енергија (kWh), споредбено во 2021 и 2022 година

Вкупната потрошувачка на електрична енергија на објектите на Макпетрол АД, за 2022 година е 12.056.704,61 kWh, што претставува намалување на потрошувачката на електрична енергија за 1.277.819,10 kWh во споредба со 2021 година, кога вкупната потрошувачка на електрична енергија била 13.334.523,71 kWh.

Во 2022 година не се поставија нови фотонапонски центри, само во функција беше постоечката фотонапонска централа од која се произведоа 119.466,98 kWh.

Табела бр.10**Производството на електрична енергија од фотоцентралата во 2022 год, по месеци**

Месец	Произведено kWh	Предадено kWh
1	6.347,40	2.196,60
2	6.779,60	3.085,20
3	9.920,60	4.609,20
4	11.624,00	5.191,80
5	14.029,80	5.772,60
6	13.899,60	4.348,20
7	15.345,00	4.122,00
8	12.468,88	2.804,00
9	11.559,40	4.637,00
10	9.238,70	4.041,00
11	4.734,50	1.478,00
12	3.519,50	795,00
Вкупно:	119.466,98	43.080,60

Во 2022 година, на БС 046 Гевгелија се постави брз полнач за електрични возила кој опслужува две возила истовремено.

Во 2023 година предвидено е да се постави уште еден брз полнач во соработка со ЕВН на објект на Макпетрол А.Д. Скопје.

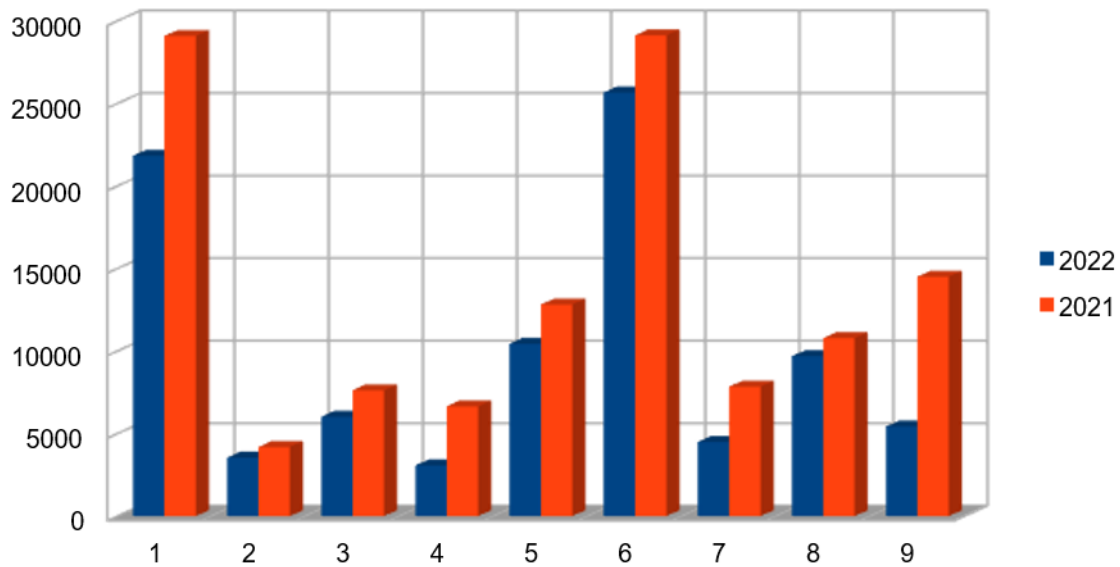
Исто така се предвидуваат и поставување на неколку фотонапонски централи на објектите на Макпетрол А.Д. Скопје за намалување на потрошувачката на електрична енергија на објектите на Макпетрол А.Д. Скопје.

Намалувањето на потрошувачката на електрична енергија во Макпетрол АД е насочено кон користење на алтернативни извори на енергија.

*Податоците се добиени од Дирекцијата за Развој и Инвестиции, Сектор за Развој

3.2. Потрошувачка на вода во (м³), Програма 1

потрошувачка на вода наобјекти по Региони во мЗ

Регион

1 РЕ Скопје

2 РЕ Прилеп

3 РЕ Битола

4 РЕ Полог

5 РЕ Струмица

6 РЕ Кавадарци

7 РЕ Кочани

8 РЕ Куманово

9 РЕ Охрид

Во делот за намалувањето на потрошувачката на вода на одредени б.с. покрај приклучокот на водоводна мрежа се користи и бунарска вода за одржување на зелените површини и за останатите потреби. На овој начин значително се намалува потрошувачката на вода.

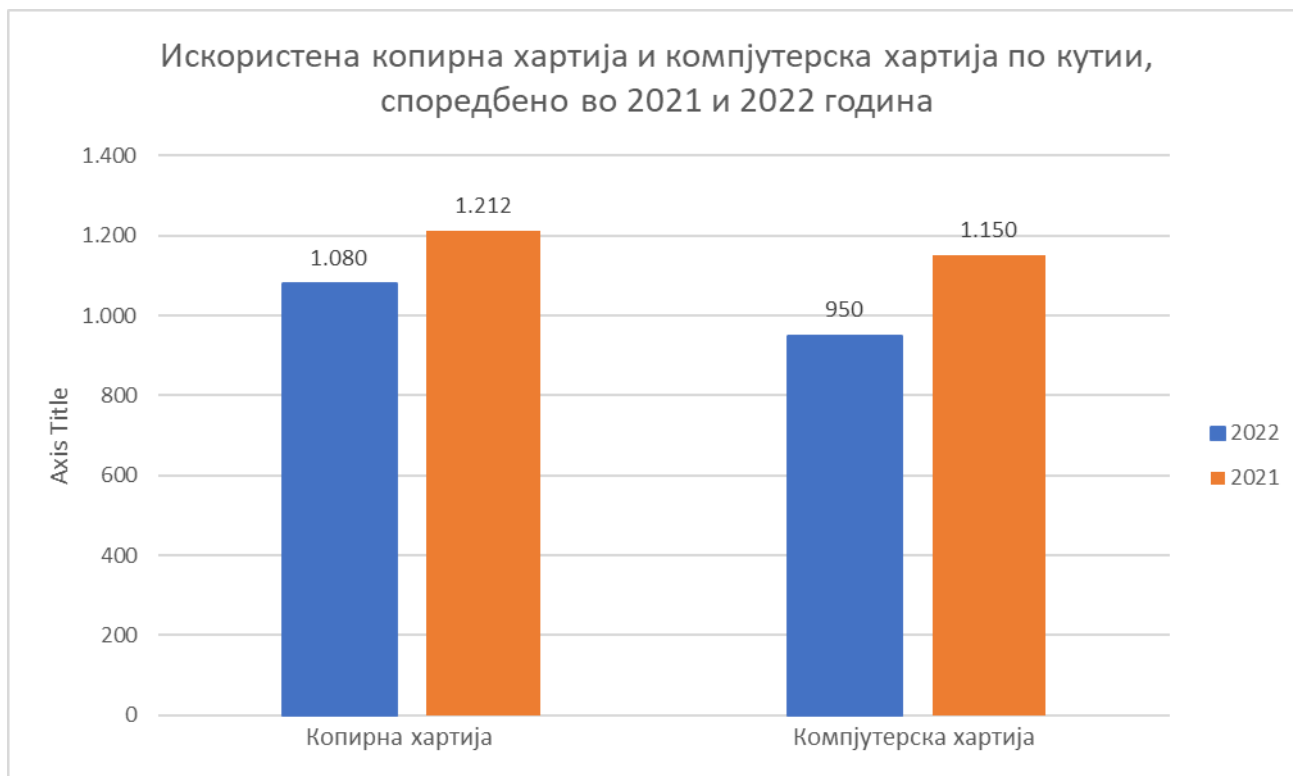
п.е.	б.с.		п.е.	б.с.	
РЕ Прилеп			РЕ Велес		
27	Б.С. Крушево	бунар	72	Б.С. Велес III	бунар
95	Б.С. Кривогаштани	бунар	132	Б.С. Ашауа - Велес	бунар/водовод
163	Б.С. Бучила	бунар	РЕ Скопје		
РЕ Охрид			2	Б.С. Партизанска	бунар/водовод
168	Б.С. Вевчани	бунар	18	Б.С. Катланово	бунар
РЕ Струмица			70	Б.С. Илинденска	бунар/водовод
45	Б.С. Три Чешми I	бунар/водовод	79	Б.С. Петровец	бунар
75	Б.С. Ново Село	бунар	169	Б.С. Ќојлија	бунар
112	Б.С. Три Чешми II	бунар	РЕ Куманово		
126	Б.С. Конче	бунар	13	Б.С. Куманово I	бунар/водовод
133	Б.С. Штип 8-ми километар	бунар	81	Б.С. Романовце	бунар
РЕ Полог			139	Б.С. Дељадровци	бунар
114	Б.С. Бигорски	бунар	78	Б.С. Дреново	бунар
192	Б.С. Желино	бунар			

*Податоците за количини на потрошена вода добиени се од Дирекција за малопродажба, Сектор за логистичко-оперативна координација

3.3 Користење на копирна хартија и компјутерска хартија, Програма 19

Графикон 3

Искористена копирна хартија и компјутерска хартија во 2021 и 2022 година

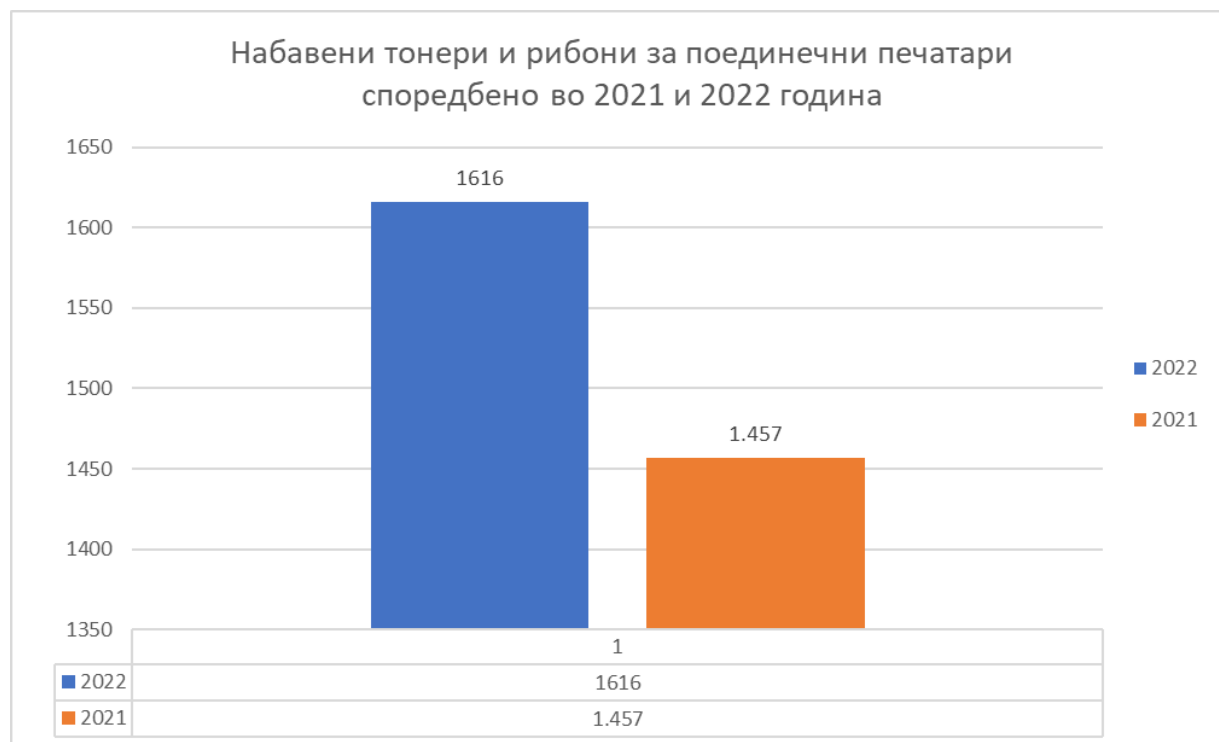
Потрошувачката на копирна хартија за потребите на работењето во Макпетрол АД во 2022 година е 1080 кутии, а во 2021 година е 1212 кутии, каде се забележува намалување на потрошувачката на копирна хартија, што се должи на зголемување на свеста на вработените да се почитуваат зелените совети, т.е. да се принта паметно.

Од графиконот може да се забележи дека во 2022 година потрошувачката на компјутерска хартија е 950 кутии, и тука се забележува намалување во однос на 2021 година, кога се потрошени 1150 кутии. Намалувањето се должи на тоа што се воведени документи (приемници на б.с.) кои од 2022 година се водат електронски.

3.4 Набавени тонери и рибони, Програма 20

Графикон 4

Вкупен број на набавени тонери и рибони во 2021г. и 2022г.

Согласно податоците, во 2022 година, за потребите на Макпетрол АД, набавени се вкупно 1616 тонери и рибони (566 тонери и 1050 рибони) за поединечни принтери, што претставува зголемување во однос на 2021 година, кога се набавени вкупно 1457 тонери и рибони (457 тонери и 1000 рибони). Зголемувањето се должи на тоа што се набавени повеќе тонери и рибони кои ќе се користат и во 2023 година.

*Податоците за количините на набавени тонери и рибони се добиени од Дирекцијата за дополнителен асортиман, Сектор за интерни набавки

Вкупен преглед за Реализација на еколошките цели со програмите за управување со аспектите на животната средина за Дирекцијата малопродажба, Дирекцијата големопродажба и Дирекцијата за стандардизација, квалитет и екологија (Фабрика за производство на биодизел-FAME и Лабораторија), Дирекцијата за одржување и Користење на ресурси во Макпетрол АД

Табела бр.9

Број на програма за управување со аспектите на животната средина	Да	Не	Објаснување
1, 4, 5, 10, 15	√		Спроведени обуки на вработените согласно Планот за обуки на Секторот за безбедност
2, 6	√		Предавање на опасен отпад од чистење на резервоарите со гориво
3	√		Чистење на сепаратори на б.с.
7	√		Контрола на отпадна вода во ТНГ Миладиновци
8	√		Евиденција на отпад од пластика од ТНГ Миладиновци
9, 16	√		Предаден отпад од железо и месинг (ТНГ боци и ППА) ТНГ Миладиновци и Одд. за преглед и сервисирање на боци
11	√		Мерење на емисии во воздух-Биодизел
12,13	√		Предавање на опасен отпад-Фабрика и Лабораторија
14		√	Мерење бучава- Фабрика за Биодизел (доколку Фабриката работи)
17	√		Анализа и следење на годишно ниво на потрошувачка на електрична енергија, вода, хартија, тонери Препораки за менување на навиките и подигнување на свеста на вработените при користење на ресурсите
18	√		
19	√		
20	√		